

Το σημείο καμπής (;)

του Alain de Benoist

Ιδεάπολις – 15 Απριλίου 2015

Οι αιώνες ποτέ δεν αποκτούν αμέσως τον χαρακτήρα που τους τοποθετεί στο σωστό σημείο στην ιστορία. Έτσι, ο 20ος αιώνας δεν άρχισε πραγματικά μέχρι να φτάσει το 1914. Μήπως ο 21ος αιώνας θα επισημανθεί ως ο “αιώνας του 2015”; Χωρίς να θέλω να προβλέψω το μέλλον, το οποίο παραμένει εξ ορισμού απρόβλεπτο, μπορούμε να προσπαθήσουμε να δούμε τα σημερινά γεγονότα, τα οποία με τη σειρά τους μπορούν να μας βοηθήσουν να σκιαγραφήσουμε ένα γενικό πλαίσιο για το μέλλον. Ένα πράγμα, όμως, παραμένει σίγουρο: Ποτέ ο κόσμος δεν ήταν τόσο αβέβαιος, ποτέ άλλοτε δεν γίναμε μάρτυρες τόσο γενικευμένων αναταραχών ανά την υφήλιο. Σε κάθε τομέα, οι τράπουλες ανακατεύονται συνεχώς. Με τα παλιά ζητήματα να εξαφανίζονται, έχουμε νέα ζητήματα που εμφανίζονται διαρκώς. Ποιες είναι αυτές οι βασικές κινητήριες δυνάμεις;

Το παρασκήνιο είναι πολύ γνωστό σε όλους. Μεταξύ των σημαντικότερων προβλημάτων που αναδεικνύονται, τέσσερα, τουλάχιστον, θα αποδειχθούν ότι είναι ζωτικής σημασίας για τις επόμενες δεκαετίες: Η αναπόφευκτη εξάντληση των φυσικών πόρων. Το μέλλον των διεθνών μεταναστεύσεων και οι σχέσεις μεταξύ των διαφόρων εθνοτήτων. Η άνοδος νέων τύπων πολέμου (πόλεμος για το πετρέλαιο, πόλεμος για το νερό, διαστημικός πόλεμος και πόλεμος του κυβερνοχώρου), συμπεριλαμβανομένης της σχεδιαζόμενης συγχώνευσης ηλεκτρονικών μερών και έμβιων όντων. Τι συμβαίνει, όμως, με τους υπόλοιπους τομείς;

Θα είναι, τελικά, ο 21ος αιώνας ο Ευρασιατικός αιώνας; Οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν την εμμονική φοβία μιας δυναμικής συμμαχίας μεταξύ Κίνας - Ρωσίας, ως ένα προοίμιο για τη συγκρότηση ενός μεγάλου ηπειρωτικού μπλοκ. Έχοντας ξεκινήσει μια σειρά γεωπολιτικών επιθετικών πολέμων, θα κάνουν τα πάντα για να περικυκλώσουν την Κίνα και τη Ρωσία, για να επιβάλουν την υπερατλαντική Συμφωνία “[Ελεύθερου Εμπορίου](#)” - η οποία σχεδιάστηκε κατά κύριο λόγο για να αποκόψει την Ευρώπη από τη Ρωσία – και για να χειραγωγήσουν τεχνητά την τιμή του πετρελαίου. Και θα το πράξουν με τη συνήθη τακτική που βασίζεται στην αρχή: “Αν δεν είσαι μαζί μας είσαι εναντίον μας”. Τα γεγονότα στην Ουκρανία, μια χώρα η οποία είναι ο πραγματικός γεωστρατηγικός άξονας της Ευρασίας, έχουν ήδη βοηθήσει ώστε να επανενεργοποιηθεί ο Ψυχρός Πόλεμος – ο οποίος στην πραγματικότητα ποτέ δεν είχε τελειώσει. Η “επανάσταση” στην πλατεία Μαϊντάν ήταν από την αρχή πιο αντί-ρωσική παρά φιλοευρωπαϊκή, αλλά ήταν οι Αμερικανοί που τελικά ωφελήθηκαν από αυτή. Οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι έτοιμες για τα πάντα, απολύτως τα πάντα, προκειμένου να διατηρήσουν την ιδιότητά τους ως “απαραίτητες”.

“Η απο-αμερικανοποίηση του κόσμου”

Η Ρωσία, από την πλευρά της, επιδιώκει να δημιουργήσει έναν νέο γεωπολιτικό άξονα με το Πεκίνο και την Τεχεράνη, ως έναν παράγοντα πολυπολικής ισορροπίας δυνάμεων, σε αντίθεση με τις προσπάθειες των Ατλαντιστών. Οι Κινέζοι, μετά από μία μακρά περίοδο

αναβλητικότητας, δεν κρύβουν πλέον την επιθυμία τους να “απο-αμερικανοποιήσουν” τον κόσμο. Ωστόσο, το μέλλον της Ρωσίας - μια μεγάλη δύναμη, αν και εξακολουθεί να είναι εύθραυστη - με τις δικές της εσωτερικές αντιφάσεις, παραμένει αβέβαιο, όπως και αυτό της Κίνας. Οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης εξακολουθούν να είναι διστακτικές ως προς τον ποιο δρόμο να ακολουθήσουν, πολύ περισσότερο, μάλιστα, καθώς η Γερμανία επιδιώκει να αντικαταστήσει την πρώην ΕΣΣΔ ως ο κύριος συνενωτικός παράγοντας μεταξύ Ανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης.

Είμαστε μάρτυρες μιας αναδιάρθρωσης των μορφών της παγκόσμιας κυριαρχίας. Οι Ηνωμένες Πολιτείες, με τις χρηματοπιστωτικές αγορές τους, τις ένοπλες δυνάμεις τους, τη γλώσσα και τις βιομηχανίες “πολιτισμού”, παραμένουν η κορυφαία παγκόσμια δύναμη. Η οικονομική τους δυναμική, ωστόσο, μειώνεται σιγά - σιγά (το μερίδιό τους στην παγκόσμια βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε από 45% το 1945 σε 17,5% σήμερα), με το δολάριο να αντιπροσωπεύει σήμερα μόνο το ένα τρίτο του παγκόσμιου εμπορίου, σε σύγκριση με περισσότερο από το ήμισυ στο έτος 2000. Η διαδικασία της “απο-δολαριοποίησης” έχει ήδη ξεκινήσει ταυτόχρονα στην εμπορία πετρελαίου και φυσικού αερίου, καθώς και στο νομισματικό μέτωπο. Η Ρωσία και η Κίνα, δίνοντας το έναυσμα και σε άλλες χώρες του Τρίτου Κόσμου, χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο τα εθνικά τους νομίσματα στο εμπόριο και στις επενδύσεις. Το εμπόριο στον τομέα της ενέργειας και των πρώτων υλών, παρακάμπτοντας το δολάριο, ήδη έχει αρχίσει να παίρνει μορφή. Εν τω μεταξύ, η αγορά του χρυσού ανακάμπει. Η έλευση ενός νέου διεθνούς αποθεματικού νομίσματος, με σκοπό να αντικαταστήσει το δολάριο, φαίνεται αναπόφευκτη.

Το συνολικό χρέος των Ηνωμένων Πολιτειών έχει φθάσει ως τώρα στο συγκλονιστικό ποσό των εξήντα (60) τρισεκατομμυρίων δολαρίων (στο επίπεδο του 400% του ΑΕΠ, δηλαδή δημόσιο χρέος, ιδιωτικό χρέος, εταιρικό χρέος και χρέος των νοικοκυριών), το οποίο δεν είναι πλέον βιώσιμο. Άλλα έθνη, παγιδευμένα κι αυτά στο καζάνι του χρέους, διατρέχουν επίσης τον κίνδυνο της αθέτησης των υποχρεώσεών τους. Ως ηγέτιδα ενός ομίλου ανάπτυξης, έστω και χωρίς καμία προοπτική ανάπτυξης, η Ευρώπη, η οποία βρίσκεται ήδη σε ύφεση, φαίνεται τώρα να είναι κοντά στην ολική κατάρρευση. Η κρίση του 2008 ήταν μόνο μια πρόβα τζενεράλε. Η φούσκα των κρατικών ομολόγων όλων των χωρών μελών του Ο.Ο.Σ.Α. ([Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης](#)) συνεχίζει να φουσκώνει. Υπάρχουν σήμερα στην αγορά ομόλογα με αξία περισσότερη από 100 δισεκατομμύρια δολάρια και παράγωγα με αξία περισσότερη από 555 τρισεκατομμύρια δολάρια. Τι θα συμβεί όταν αυτή η “φούσκα” των ομολόγων σκάσει;

“Η αυτοκαταστροφή του καπιταλισμού”

Το γεγονός είναι ότι ο καπιταλισμός έχει γίνει ανίκανος να συνεχίσει την “ανάπτυξη της λογικής του μέσα στο πλαίσιο που διαμορφώθηκε, ειρωνικά, από τη λογική της ανάπτυξής του” ([Francis Cousin](#)). Για να αντισταθμίσει τη μείωση του επιπέδου της απόδοσής του, ο καπιταλισμός πρέπει να αυξάνει συνεχώς τον όγκο των κερδών του, δηλαδή θα πρέπει συνεχώς να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής των εμπορικών ευκαιριών του. Για να εξασφαλίσει, ωστόσο, την ελεύθερη ροή των αγαθών και των εμπορευμάτων, θα πρέπει να αυξήσει το επίπεδο της παραγωγικότητάς του, κάτι που σημαίνει μείωση του μεριδίου της μισθωτής εργασίας. Εξ ου και ο πολλαπλασιασμός των “περιττών ανθρώπων” – δηλαδή των ανέργων. Πώς να πωλήσει όλο και περισσότερο σε πελάτες οι οποίοι είναι αναγκασμένοι να κερδίζουν όλο και λιγότερα με τους μισθούς τους; Αντιστρόφως, πώς να αντιμετωπίσει το μηδενικό οριακό κόστος των ψηφιακών αγαθών και

υπηρεσιών; Ο καπιταλισμός βρίσκεται τώρα αντιμέτωπος με το θεμελιώδες πρόβλημα της υποτίμησης της αξίας του κεφαλαίου. Η προσφυγή στον δανεισμό και στη λογιστική αχρηστία, ακολουθούμενη από την χρηματοοικονομική κερδοσκοπία και τα “παράγωγα”, έχει τα όριά της. Το μοντέλο του καταναλωτισμού μέσω πίστωσης πλησιάζει στο τέλος του. Έχοντας καταστρέψει τα πάντα, ο καπιταλισμός, ακριβώς όπως ένας σκορπιός, είναι βέβαιο ότι θα καταστρέψει τον εαυτό του.

Ο κορεσμός της αγοράς, η έκρηξη του χρέους, η πτωτική τάση του ποσοστού του κέρδους, η παρακμή της Ευρώπης, η εκτεταμένη διαμόρφωση μιας ψευδούς συνείδησης, η ενεργοποίηση της υποχωστικής διαδικασίας του απο-πολιτισμού - ο κόσμος φαίνεται να έχει εισέλθει σε ένα ενδορρηκτικό και τερματικό στάδιο. Μπορούμε να βγούμε από αυτό με άλλα μέσα εκτός από έναν πόλεμο;

Δεν είναι πλέον παράλογο να πιστεύουμε ότι ο πόλεμος πλησιάζει και ότι θα έχουμε έναν νέο παγκόσμιο πόλεμο. Αυτός δεν θα είναι μια “σύγκρουση πολιτισμών” (για να συμβεί κάτι τέτοιο χρειάζεται να υπάρχουν πολιτισμοί), ούτε ένας πόλεμος μεταξύ του “Ισλάμ” και της “Δύσης”. Θα είναι πάλι ένας πόλεμος ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση. Μία “τελική μάχη” μεταξύ των δυνάμεων της γης και των δυνάμεων της θάλασσας, μεταξύ των ηπειρωτικών δυνάμεων και των θαλασσοκρατόρων δυνάμεων, μεταξύ του συστήματος του χρήματος και της αρχής της πραγματικότητας. Το NATO, το οποίο έχει γίνει μια επιθετική στρατιωτική συμμαχία που εξυπηρετεί τους αμερικανικούς πολέμους, παραμένει η πιο απειλητική συμμαχία για την παγκόσμια ειρήνη. Ένα σημάδι δόθηκε όταν ο Βλαντιμίρ Πούτιν επισημάνθηκε από τους Αμερικανούς ως ο κύριος εχθρός τους. Στις 4 Δεκέμβρη του 2014, [η Βουλή των Αντιπροσώπων ενέκρινε ένα ψήφισμα](#) που ισοδυναμεί με την κήρυξη πολέμου εναντίον της Ρωσίας. Η εναλλακτική λύση είναι ο πόλεμος.

Ο Alain de Benoist είναι Γάλλος φιλόσοφος. Το νέο του βιβλίο ονομάζεται “[Le Traité transatlantique et autres menaces](#)” (2015). Αυτό το άρθρο δημοσιεύτηκε στην τριμηνιαία έκδοση “[Eléments](#)”, (January-March 2015) υπό τον τίτλο “Le Tournant ?”.

Μετάφραση/Απόδοση ([από την αγγλική μετάφραση του Tom Sunic](#)) του Βασιλείου Ευσταθίου